

Qui auguratus t diuinationib; inserviunt .v.
ann penit. Inmissores tepestati. vii. ann penit.

Mulier si diuinationes. t incantaciones diabolicas
fecerit. i. annu penit. t iii. quadragesimas.
ut xl. dies sedm qualitate delicti. Ex eode

Auguria ut sortes que dicunt false scoz t
diuinationes que eas obseruauerit. t quaru
cumq; scripturarū t uotu uouerit t psolue
rit. ad arbore uel ad lapide. ut ad quam
libet re excepto ad eccliam. om̃s excomuni
cent. Si ad penitencia uenerint. clerici. iiii.
ann. laici ann. i. et dimidiu peniteant.

Vnde supra ex concilio hamnerensi.

Summo decertari debent studio epi et eoru
ministri. ut arbores demonibus consecratas
quas uulgus colit et uicantā uenerationē
habet. ut nec ramu t surculu inde audeat
amputare. radicitus excidantur atq; coburant.
Lapides quoq; quos in ruinosis locis et siluestrib;

Qui auguribus et diuinationibus inserviunt. ^{2/4} Tccc l
annū penit. Inmissores tempestatū. vii. annū penit.

Mulier si diuinationes. et incantaciones diabolicas Tccc l
fecerit. i. annū penit. et iii. quadragesimas.
ut. xl. dies scdm qualitatē delicti. Ex eodē Tccc l

Auguria ut sorces que dicunt false scōz et
diuinationes que eas obseruauerit. et quarū
cumq. scripturarū et uotū uouerit et psolue
rit. ad arbore uel ad lapidē. ut ad quam
libet rē excepto ad eccliam. om̄s excommuni
cent. Si ad penitentiā uenerint. clerici. iii.
annū. laici annū. i. et dimidiū peniteant.

Unde supra ex concilio nāq. nētensi. Tccc l

Summo decertari debent studio ep̄i et eorū
ministri. ut arbores demonibus consecratas
quas uulgi colit et incantā uenerationē
habet. ut nec ramū et surculū inde audeat
amputare. radices excidantur atq. cōburant.
Lapides quoq. quos in ruinosis locis et siluestrib;

demonū ludificationib; decepti uenerant. ibi
 et uota uouunt et deferunt. funditus effodian-
 tur. atq; intali loco phiciant. ubi nūq̃m acul-
 torib; suis uenerari possint. et omib; annun-
 ciet quantū scelus sit idolatria. et qui hanc
 uenerat et colit. quasi dñm suū negat. et xpi
 antitati abrenuntiat. et talē penitentiam
 inde debet accipere. quasi idola adorasset.
 Omib; ū intēdicat ut nullus uotū faciat. aut
 candelā ut aliquod munus p̃salute sua roga-
 turus alibi deferat nisi ad ecclām dñō dō suo.
 Scriptū ē enī. Vouete et reddite dñō dō urō.
 Nouimus siquidē quanta dñs antiquo p̃pto
 p̃pphas suos intēminatus ē. qui in lucis sacri-
 ficabant et in excellis immolabant. Siquis
 hec transgressus fuerit. fidē p̃didit. et est
 infideli deterior. Hic acōmuniōe scē ecclae
 et consōrtio absēdat. et nisi digne penitue-
 rit. nec recipiatur.

RAB BANVS DIXIT

mo omnia peccata idest tam illud origi-
nale contractum. quia illa quoque uolun-
tarie admissa sunt. dimittantur. Si ex-
tra ecclesiam ~~cham~~ catholicam nullus sal-
uetur. Cum in his omnibus exami-
natus pleniter instructus. re-
pertus fuerit. tunc ordinetur episcopus

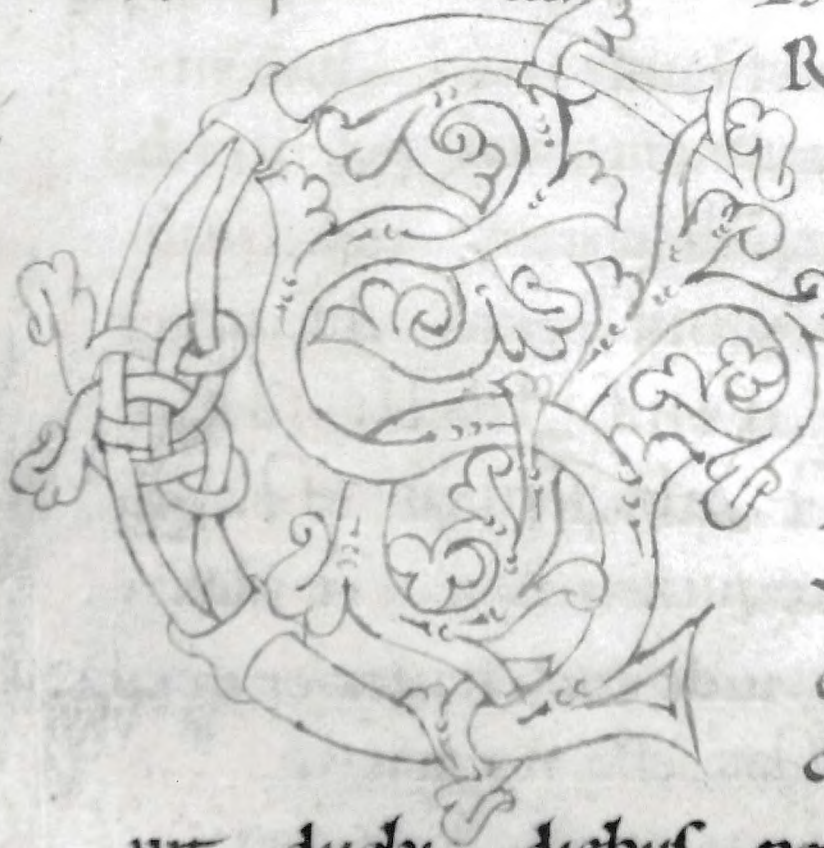
Qualiter presbyteri. uel diaconi.
ante ordinationem uel post ordi-
nationem examinentur. uel quali-
ter de suo ministerio discutiantur.
in principio istius libelli satis ex-
pressum est. ubi scriptum est. quod
sit apud pro requirendum. et ideo
super fluum uidetur repeti et iterari.
quod iam constat esse notatum.

EXPLICIT. LIBELLVS PRIMVS.

INCIPIT SECVNDVS.

In superiori libello quid epō uel eius
ministris cum ecclesiasticis uiris sit agen-
dum. et infra synodo requirendum
ex parte notauimus. Nunc quid cum
laicis et secularibus sit agendum.
uel agere oporteat. prout dñs dede-
rit percursamus.

Ex concilio
Rotomagensi.

VM EPS SV
AM DIOCE
SIM. CIRCVIT.
ARCHIDIA^{CO}NVS
vel archipbr.
eum preire
debet uno

aut duob; diebus per parrochias
quas uisitaturus est. et plebe con-
uocata ad nuntiare debet. p ppi

In superiori libello quid epō uel eius
munus tris cum ecclesiasticis uiris sit agen
dum. et in sua synodo requirendum
ex parte notauimus. Hunc quidē
laicis et secularib; sit agendum.
uel agere oporteat. put dñs dede
rit percuramus. Ex concilio
Rotomagensi.

VM EPS SV
AM DIOCE
SIM. CIRCVIT.
ARCHIDIA^{CO}NVS
vel archipbr.
eum preire
debet uno
aut duob; diebus per parrochias
quas uisitaturus est. et plebe con
uocata ad nuntiare debet. p prii

A Potinet augustini sr pre (psaltes) . 55.

INCIPIT EXPOSITIO AUXILII AUGUSTINI EPISCI

Olim est ut deseret anima nostra in uerbo dei
gaudere uobiscum & in illis uos salutare. Quod
ergo dñs docet audite p nos & in illos cultate
nobiscum. In sermone eius & ueritate & caritate
huc, psalmum enim suscepimus de quo loquen-
dum est uobis congruum desiderium nostro. Co-
ppit enim psalmus a scō quodam desiderio. Et ait
quis sic cantat. Quemadmodum desiderat cer-
uus ad fontes aquarum / ita desiderat anima
mea cecede dr. Quis ergo est qui habet dict. Si
uolumus nos sumus. Et quid quaeras extra qui
nam sit. Cum in tua potestate sit esse quod quiescit.
Tamen non unus homo est sed unum corpus est.
Corpus autem xpi ecclesia est. Nam in omnibus
qui intrant ecclesiam inuenitur tale deside-
rium. Sed tamen quicumq; sua uitate dñi gusta-
uerunt & quod eis sapit agnoscunt. In cantico non
putent se solus esse, sed tota semina spectata cre-
dant in agro dominici toto orbe terrarū. Et cum
deum unitatis xpi cens esse uocem hanc. Quemad-
modum ceruus desiderat cecede fontes aquarum / ita
desiderat anima mea cecede dr. Et quidem non male
tellegitur uocem esse eorū quicumq; catholici
ad gratiam scī lauacri festinant. Unde & solem-
niter cantatur hic psalmus ut ita desiderent for-

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

esse aliquam fortitudo uideat scedere in temptationibus;
ut & in infirmi desperent quando fortes uident
succumbere, quantum ista pericula firmes; **Exp**
brauerunt mihi qui tribulant me, Iterum uox illa
dum dicunt mihi singulos dies ubi est deus tuus; **E**t
meum ista dicunt in temptationibus; & ecclesie ubi
est deus tuus. Quantum haec mater res audierunt
pro nomine xpi fortes & peccientes. Quantum illis
dictum est. ubi est deus tuus liber & uos si potest, tor
menta enim ipsorum & transcurus homines uidebunt
coronas inter insensum non uidebant. **Exp** brauerunt
mihi qui tribulant me dum dicunt mihi singulos
dies ubi est deus tuus; **E**t ego propter haec quonia
cedere turbata est anima mea. Quid est aliquid quod
illud dicat, Quare & ista est anima mea & quare est
turbata sine, Et quae sit respondente non uis ut con
turbante, hic posita in aeternis machinis spirans. ad
bona sitiens & laborans non uis ut conturbetur;
Spera in dno quoniam confitebor illi. dicit ipsa con
fessionem & perit spei confirmationem salutarem
uultus mei & deus meus; **Exp** huius expositio
psalms breuiter est sic facta
tibus auditorum ut molestus non sit uentribus; ieiunio
rum, peccetur & hoc anima nostra & quae tristis
esset dicit, quia cuncta in hoc psalmo, tristis

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

106

accit; ubi est ^{spes} fides ubi est ^{spes} ueritas. ubi est correctio uestra
 ibi habet ^{spes} imago sue, uel ibi intelligitur exinde
 ut quia ista transeunt quia sic dicit in alio psalmo
 quæ quæ in imagine. ambulat homo ac tamen uisus
 conturbatur; thesaurizat & nescit cui congre
 gatæ; non turbamini quia quæcumq; sunt
 ista transeunt sunt; si hominibus estis inoportun
 ti & intelligitis; nec si homines inoportun
 intelligitis compertum in lumen in sensu
 & similis efficiunt illis; explicit tracta
 de psalmo quod ascendens in uisum
 incipit tractat de psalmo XLVIII

Quæcumq; nobis ualeat semodi. ad correctionem
 uitæ nostræ. & ad sperandam precem meam
 pro eis q; moriendos; unus quisq; in se metatur
 & conscientia sue ante oculos eius sine dolo ponat
 nec sibi blandatur in tanto periculo quæm & ip
 sedis de hoste uideat quia nulli blandatur; & si
 consolatur nos promittendo bonæ sue. & confir
 mando spem nostram in eleuatis; tamen &
 contemnentibus; uerbum suum omnino non praestit
 Interroget unusquisq; cum tempus est. & uideat
 ubi sit. & accipiat se uel in bono aut in malo
 Sicut enim dicit in hoc psalmo. non quicumq;
 homo aut quis cumq; congeletur;

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

spū scī intellegendo didicerit. non sibi & tantū modo
sed & alijs subiectorū mentib; pro futurū scdm apostoli
preceptū arguendo. obsecrando. increpando. curāq;
faciendo inferre nitentur. Quorū mens lucidis
simā manū suero plene sunt munditiā. eoq; dñm in mense
altaris sacro scā xpī corporis & sanguinis mysteria
celebrantes. & in saucorū dispepetrabilib; hostiam
uiuam dōq; placentem. id est semet ipsos sine ma
cula atq; amixtione prauo operis offerre non
desistant. & licet persecutorū nō sensissent gla
diū p̄cū meritū dō dignū martyriū nō priuan
tur. quia martyriū nō sola sanguinis effusione.
sed abstinentia peccatorum. & exercitatione di
preceptorū perficitur. — INCIPIT PASSIO
BEATÆ CECILIAE VIRG. ET MARTYR.

h' incipe.

X. K. DECEMBRIS.

Humanas laudes & mortaliū infulasudem
autere. In cōso conscriptas. aut auroradiantib;
litteris ad posteritatis me moriam commendatas.
& ista adtendentes. miror quare non erubescimus
militū xpī uictorias silentio tegere. & non ad laudem
imperatorū scōrū qualiter pugnauerint contra
hostes & uicerint scedulis saltem quilib; tradere.
& ad ingrandandas animas bellatorū diligentius ex
care. multa bona taliū narrationū scripta conuiscant.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

nbarzilonia ciuitate prouincie spanie subdaci
 anopreside seu a. fuerat xpianis hortatempestas
 iam enim benedictus uincencius primus admartyru
 accesserat. unacū episcopo glorioso. illic & iam erat
 uirgo quēdam nomine eulalia annorū circiter tre
 decim. mente & corpore casta. relegione pudica.
 castitate firmissima. Docebat igit adonato pres
 bitero quodā ut fateret xpm amplius quā negare.
 sed intro eunte eodē deciano barzalonia ciuitate
 onatus presbit procul a ciuitate secū erat. Eu
 lalia autē se in facie presidis obtulit dicens. Quid
 ingredieris in urbē inimici dei excelsi qui persequeris
 xpianos & uideris perdere uirgines dei. dñs me doce
 In ueritate sua nec auferas a me castitatē meam. qui
 non seduces pueritiā meā. Dacianus dixit. O In fan
 tula ante quā crescas flore & atis perdere queris.
 Eulalia resp. Ego annorū sum circiter xii. sufficit
 mihi hęc transitoria uita. alterā futurā spero beatā.
 Dacianus preses dixit. Istate uanitas misera non
 seducat sed sacrificadus quo poteris honorare & spon
 sū merere diuitē. Eulalia resp. habeo sponsū in mor
 talē xpm qui te tuosq. om̄s pdat & patrē tuū diabolu
 Dacianus preses dixit. Succurre tibi quo tormenta
 possis euadere. Eulalia resp. Corpus meū habes
 in potestate. animā autē meā non habes in potestate.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

nomine in ...
nbar zilonia ciuitate prouincia spame subdaci
ano preside seu a ... fuerat xpianis hortate pestas
iamen benedictus uincencius primus admartyru
acceserat. unacū episcopo glorioso. illic & iam erat
uirgo quēdam nomine eulalia annorū circa tre
decim. mente & corpore casta. re legione pudica.
castitate firmissima. Docebat igit adonato pres
bitero quodā ut fateret xpm̄ amplius quā negare.
sed intro eunte eodē dacciano barzalopia ciuitate
onatus presbit̄ procul a ciuitate secūderat. eu
lalia autē se in faciē presidis obtulit dicens. Quid
Ingrederis in urbē inimici dī excelsi qui persequeris
xpianos & niteris perdere uirgines dī. dñs me docet
In ueritate sua nec auferas a me castitatē meam. qui
non seduces pueritiā meā. Dacianus dixit. O infan
tula ante quā crescas florē & atis perdere queris.
Eulalia resp̄. Ego annorū sum circā xul. sufficit
mihī hęc transitoria uita. alterā futurā spero beatā.
Dacianus preses dixit. Istate uanitas misera non
seducat. sed sacrificadus quo poteris honorari & spon
sū merere diuitē. Eulalia resp̄. habeo sponsū in mor
talē xpm̄ qui te tuosq. om̄s pdat & patrē tuū diabolu
Dacianus preses dixit. Succurre tibi quo tormenta
possis euadere. Eulalia resp̄. Corpus meū habes
in potestate. animā autē meā non habes in potestate.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

19
IN NATALIS UNIVS APOSTOLI
LEO SANCTE EUANGELII SECUNDUM IOHANNE

In illo tempore. dixit illis discipulis suis. hoc est
praeceptum meum ut diligatis invicem. sicut di-
leximus & cetera. OMELIA BEATI
GREGORII PAPAE DE ENGELECTIONE

Cum cuncta sacra eloquia dominicis plena sint
praeceptis. quid est. quod de dilectione quasi
de singulari mandato dOMINUS dicit. hoc est. prae-
ceptum meum ut diligatis invicem. nisi quia omne
mandatum de sola dilectione est. & omnia unum prae-
ceptum sunt. Quia quicquid praecipit. in sola
caritate solidatur. Ut enim multi arboris rami
ex una radice prodeunt. sic multi viri tutes ex una
caritate generantur; Ne habet aliquid viriditatis
ramus huius operis. si non manet in radice caritatis.
Praecepta ergo dominica. & multae sunt. & unum.
Multae per diversitatem operis. unum in radice di-
lectionis. Qualiter autem ista dilectionis tenenda.
ipse insinuat. qui in plerisque scripturae suae sen-
tentis. & amicos iubet diligere in se. & inimicos
diligere per se. Ille enim veram caritatem habet
qui & amicum diligit in deo. & inimicum diligit
propter deum. Nam sunt nonnulli qui diligunt
proximos. sed per affectum cognationis & car-

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

MS 104, f. 9v (Religieuses.)

L E C E P B I P A A P A D H E B R E O S

FRS. F est inemus ingredi in illam requiem. ut
 in idipsum quis incidat incredulitatis exemplum.
 Quis enim di sermo & efficax. & penetrabilior
 gladio accipiti. & pertingens usque ad diuisionem ar
 ae sps. Conpagum quoque & medullarum & dis
 tor cogitationum & intentionum cordis. et non est ulla
 creatura inuisibilis in conspectu eius. Omnia autem
 nuda & aperta sunt oculis ei ad quem nobis sermo.
 Habentes ergo pontificem magnum qui penetrauit cae
 los ihu filium di. teneamus confessionem. Non enim
 habemus pontificem qui non possit conpati infirmitati
 bus nris. temptatum autem per omnia. pro similitudine
 absque peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thro
 num gratiae. & misericordiam consequamur.
 et gratiam inueniamus in auxilio opportuno. per ihu xpm
 dnm nrn. DOM. IN SEXAGESIMO
 AD SCMPAULU. L E C E P B I P A U
 A P L A D C O R I N T H I O S

FRS. Libenter suffertis insipientes. cum sitis ipsi sapi
 entes. Sustinetis enim si quis uos in seruitutem redigit.
 si quis deuorat. si quis accipit. si quis extollitur.
 si quis in faciem uos caedit. Secundum ignobilitatem
 dico. quasi nos infirmi fuerimus in hac parte. In quo
 quis audet in sapientia. dico. a uideo & ego.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

IN CRISTUM. LITURGIAS

DE PASCHA. SERMONE SC.

AD MISSAM. AD LATERAN.

LECTIO. AD COLON.

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Quaeritur sum sunt quae

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

Tom. 2 lib. I cap 26 f. Migne patr. lat. 106 col. 922

religiosi & ab ipso dō facti. cumque eis pabula oportuniore ad maius tempus existe-
rent praeparata. tantorum annorum circulis rite uiuebant. Deinde propter uirtu-
tes & gloriosas utilitates quas iugiter p̄seruiabantur. id est astrologiam. & geo-
metricam. Si eis ampliora uiuendi spatia condonauit. quatenus haud ediscere potu-
issent nisi sexcentis uiuerent annis. Per tot enim annorum curricula magnus
annus impleretur. Testes autem isti sunt omnes qui antiquitatem apud grecos & barbaros
conscribere maluerunt. Nam & manechon quid descriptionē fecit aegyptiorum & bero-
sus qui caldaica deflorauit. & mochus. & adrius. ad haec & hieronimus aegyptius qui
phoenicem disposuit. concordant cum eis didis isiodorus quoque. & legathon. & hellanecus.
& acusiuaus & inter hos ephorus & nicolaus in historiis suis memoriam faciunt
anti quorum annis mille uiuentium. **capit. XXVII.**

Fili autem noe fuerunt. sem. cham. & iafeth. ex his enim post diluuium dissemi-
natae sunt gentes p̄ uniuersas terras atque insulas maris. sed quas unus quisque condiderat
gentes & quas partes obtinuerit orbis ex iosephi atque hieronimi libris discerpere libuit.

Fuerunt autem filius noe & filii quorum propter honorem gentibus quas condiderunt
imposuerunt nomina & terris quas adprehendere potuerunt. iafeth ergo noe filius habuit
filios septem. habitauerunt isti regionē ataurō & aman montibus incipientē & p̄tingen-
tem in asiam usque ad flumentanai. In eoroppa uero terra gazimorum cum nullus eorum
qui supradicti sunt ibidem habitator existeret. gentes eius diuersis nominibus appella-
bant. qui nunc a grecis galatae nuncupantur. Olim uero dicti sunt gomanae quos gomer
instituit. magog. uero magogas a se nominatas instituit. Isti a grecis scythae sunt appellati.

Item filiorum iafeth. madeus & ianuss fuerunt. & ex madeo quidem sunt gentes quae
a grecis mediocuntur. Aian uero omnes ionii belladi atque descendunt. quae a greci
unde & mare ionicum appellatur. Condidit autem iobel. iobelos. qui in istis temporibus
hiberes qui & hispani a quibus postea cetaber in nuncupatis sunt. Mog uero pri-
mum dicebatur quae postea cappadotia. nunc autem caesarea a romanis hoc uocabolo
sortitur. id est a caesare. moscuni uero amosochon plantati sunt. qui nunc cappadoces
nuncupantur. quorum antiquae appellationis signum ostenditur. Nam ciuitas est apud
eos quae athenis moschadicitur. Ostendens intellegere ualentibus eo quod aliquando
omnes gentes regionis ipsius ita uocatae sunt. Thyras autem thyrenses appellati sunt.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

XV Medorum vi. fraortes subquo iosias iudeorum rex & romanorum ancus marcus

XVI Medorum vii. xyaxares quo regnante iosias rex iudeorum occiditur iudei diuersis calamitatibus obprimuntur regesq. eorum inter aegyptios & babylonios infelicis sorte affliguntur romanorum uero tarquinius priscus erat rex qui senatum auxit & multa insignia & decora adinuenit quibus dignitas imperii eminet.

XVII Medorum viii. astiages quo regnante herusalem capta est templumq. incensum iudaei in babyloniam captiui sunt ducti quanta etiam fortitudinis nabogodonosor & finem & qualia fortiter gesserit uirtute & opere succinctus sunt adnotare quid etiam de eo gentium scriptores dixerit. Itaq. quod requiritur dum babyloniorum mirae fortitudinis essent cur per reges medorum numerus annorum obseruatur de passionibus etiam hieremiae prophetae & quod in uetus in aegyptum descendit & aegyptiorum uastationem praedixerit. de phitagora etiam & de septem sapientibus grecorum qui per ea tempora fuerunt

XVIII Cyrus persa qualiter medorum destruxit imperium & auunculum suum astiagem bellosi perauit babyloniam subuertit gazen fluium in quadringentos sexaginta alueos commouit lidiam petens croesum regem cepit demum post multa fortiter gesta in scythia cominus & exercitu perit subquo iudei a captiuitate relaxantur. Romanorum autem tarquinius cognomento superbus illis diebus regnum rexerat quod expulsus propter eius tyrannidem atq. insolentiam cum quo pariter & regiam potestatem romani pepulerunt.

XVIII Cambises persarum. ii. rex templum reaedificare in hierusolimis prohibuit aegyptum bello obtinuit cum magis succedunt quorum audaciam darius redarguit eorumq. dolos detexit. & ipse ^(est consummat) regnauit qui templum dñi aedificare praecepit quod sub cyro fuerat inchoatum eo lubente

INCIPIT LIBER TERTIUS CAPITULUM PRIMUM EIU SDEM.

Igitur in precedenti libro iudicum israhelici populi siue regum nomina tantum opportunis designauimus locis. annorum etiam numerum quibus populo praefuerunt cetera uero ab eis gesta quae lectitando continuatim ad memoriam reuocantur sub silentio transiliuimus uisum nobis non fore iteranda quae omnibus nota sunt. dauid huius gentis regum fortissimus qui & ouium pascuis ad dñm electus cum ingenti acuario labore sublimatus qui post necem gigantis precipui quae armis puerilibus iugulauit & strages inimicorum plurimas fortissimorum mox ut confirmatus est in regno collecta sociorum manu ualida ac tenus in expugnabilem mactus uirtute dñi ac bellorum & perientia audac

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

Eodem autem tempore quo ptholomeus fison in alexandria regnabat
 anthiochus uero crudeliter saeuendo iudaeos diuersis afficiebat poe-
 nis. ut in praecedenti libro succincto commemorauimus sermone.
 erat habitans aliquis in modin uico iudaea nomine mathathias filius
 iohannis sacerdos ab hierosolimis qui habens filios quinque quorum
 nomina sunt haec. Iohannes qui & gaddis. simon uero qui dictus est
 mathathias. & iudas qui uocabatur machabeus. & eleazarus qui dictus
 est sapphus. abraham qui & ionathan. iste ergo mathathias plangebat
 apud filios rapinam ciuitatis & templi nuditatem seu calamitates
 plebs deputans melius esse pro patris moribus legibus quam sine gloria
 uiuere. Venientibus autem ad modin uillam a rege antiocho directis. ut
 cogerent iudaeos facere quae praecepta erant a rege. & iubentibus illic consti-
 titis immolare idoli secundum regis iussione. & primum mathathiam qui
 doctrina fama gloriae reliquos anteibat. qui non solum se temperauit a sacri-
 legio regaliq. edicto uerum & iam immolantem simulacris hostias de popularib.
 suis natis gladio transuerberauit. & congregata manu ipse cum filiis suis
 temerantes usum patrum & iustitias legis. alios necauit plerosq. expulit
 bellique sabbato adoriendi auctor fuit ne simili arte ipsi quoque deciperent.
 sicut iam plerique eorum dum sabbato bellum suscipere distrahit. inuenta-
 bus in se hostibus in uita occubuerunt. & perseuerauit in uiro usque ad exitum
 uitae. habens studium defensionis & pietatis. Sed cum sibi sub praemum
 diem adesse intellegeret. uocatis ciuib. atque adstantibus liberis. hortatus
 est ut uerentur patriam templique religionem ducemque iudam macha-
 beum curae ac sollicitudinis suae successorem reliquit. qui bello strenuus.
 consilio bonus. ac praeceleris fide promptus quam frequenter innumeras
 hostium copias parua manu fuderat persequi non est praesentis negotii.
 qui principatum sacerdotum ppt excellentia merita populo sibi contra-
 dente obtinuit tribusq. annis pontificatum rexit & hoc ita contigit.
 Quia princeps sacerdotum qui & menelaus uocabatur filius simonis qui an-
 thiochum ephiphanem aduersus iudaeos excitauerat & suae legis prodeitor

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

INCIPIT · PRAEFATIO

CERNENS
in ecclesia plurimos
diuinarum scriptu-
rarum misti cos
sagaciter perquire
resensus ea-
rumq; tripi-

cosma uelle de ce-
refructus
hunc ex multis allegoriarum
floribus plenum curauimus collu-
gere librum. & de maiorum trac-
ta-ribus. platisq; sermonibus pa-
trum. Idest brlaru. hieroni-
mi. Ambrosii. Augustini. Ci-
priani. Cirilli. gregori. uic-
toris. fulgentij. Iohannis.
Cassiodori. Eucerei. Ticonii.
Ysidori. friguli. Bedae. Pri-
masii. & de caute legendis. pe-
lagii. & origenis. quasi de magnis
fluminib; pelagiiq; gurgitibus in
modicos riuolos pariter deriuatoe
pariterque extiti breuiator.

Ut si quis nociua ita uiuit pressu sig-
nauit aut in sacris litteris pprio
neque at sudore que rere.

Multa haec a nobis excerpta
unaq; compalta saltem ruminare
non desinat modica. Quia lectionis
sacre cognitio imbecillis baculum

neruosis armaminis trahit. Hostium
subdolas fortiter premit insidias & uic-
toribus aeternas feliciter pmitit coro-
nas. Ideo ueluti ferculum uariis delictis
plenum hunc nos diligenti lectori modicu
apponimus librum ut cum hoc ambro-
sium palato mentis pbauerit gustum
in diuinarum scripturarum si exercens
latis simo campo sagaciter plurimum
dni perquirat eloquium. Et uelud
disicum. uiuificumq; amplectat anime.
Cibum cuius confortatus edulio & in-
stanti prudentior & in futuro saeculo
uiuat felicior. Et hoc anim aduer-
tendum quia sicut temporib; & dieb;
conuenientes. Ita uerbis uel actionib;
in hoc comitis libro apte uel ppharum
cum euangeliorum concordantes uti-
liter positesunt lectiones quarum
concordias opitulante diuina gratia
in expositionis euangelii calce ubi
oportune uidero ne tere nec tam.
Ut quomodo sibi inuicem concordi
uocalesiones respondeant diligenter
ad tendens sine mora solers lector
inueniat. PRAE MIUM.

rtur quare post
euangelia uoluit
apts ad singulas
ecclesias epistolas
distinare. Scilicet ut initio

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

nascentis ecclesie nouis causis existen-
tibus & presentia atq; origentia reseca-
re & uitia & post futuras excludere
questiones. Decem epistolas ad uer-
sa paulus conscripsit ecclesas
ut ostenderet nouum non discrepare
a ueteri testamento. Ad nume-
rum enim decalogi suas septas ordi-
nauit. ut quibus preceptis & signis
moyses. a pharaone instituit libe-
ratos. totidem eptis ad diaboli & i-
dolatri eseruitute edoceret adqui-
sitos. Nam quatuor tantum
misit ad discipulos. Romanis
non primum aptos ut in egeris
fidei posuit. fundamentum. sed ali-
is discipulis iam crediderant pre-
dicantibus. a paulo tantum indigent
confirmati. Sicut ipse dicit. De-
siderio enim uidere uos ut aliquid
inpetiar uobis gratia spiritualis. ad
confirmandos uos. INUICT. HAT
DNI. ANONAM. DEC EPT.
BET. PAULI. ANONAMOS.

Epistola grece. latina
super missa dicitur.
Epi enim grece la-
tine super dicitur.
stola missa. Sicut enim epi grama
id est super littera. Epi raphron

super sepulcrum. Epi super specula-
tor. Sicut & eptae super missa
cantur. quia semper legem. & p-
phas & euanglia super addite inue-
niantur. Romani propter po-
tentiam & fortitudinem subli-
mes uel tonantes interpretantur.

PAULUS
epi capue
ait qui
ante per-
secutor
diceba-
tur saulus.

Audita uoce de celo. aper-
se cutionis intentione cessa-
uit. & ob hoc uocatus est
paulus. Id est a pota paula
Quod est a cessionem. Pri-
manobis questio denomine
ipsius pauli uidet exurgere.
Cur his qui saulus dictus est
in actibus aptos. nunc paulus
dicatur. Inuenimus inscrip-
turis diuinis quibusdam com-
mutata uocabula ut ex abra-
raham. ex iacob. israhel. ex si-
mone. per rum. Aliquantos uere-
bimus uos esse nominibus; ut salomo-
ne eundem q; ididiam. sedechiam.
eundem q; ioachim. ozia eundem q;

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

non ergo ut nos diligat tantū
praecep̄t acius seruamus. sed n̄ sup
se nos sua misericordia diligat. Nos
quae se sua gratia largiente faciat
diligere. Nequaquam eius possum.

praecepta seruare. haec est enī
gratiadi. quae humilibus patet. su
perbis autē latet. Sed quid est qd̄
adiungit. Haec locutus sum uobis
ut gaudium meum in uobis sit. &
gaudium ur̄m impleatur. Quid
est gaudium xpi in nobis. Nisi qd̄
dignatur gaudere de nob. cum
nos in sua uoluntate p̄ficere uelle.
studium necessarium cognoscit
exsequere. & quid est gaudi
um nr̄m quod se dicit implendū.
nisi suae nob̄ adseruitutis. largi
re consortium. & gaudium enī
eius gratiae ei quam praestant
nobis. Gaudium igitur eius est
salus nr̄a quae in ipso inchoat
in ipso quae perficitur. & hoc
gaudium merito nr̄m dicimus.
quod & nos beati futuri sumus.
Sed hoc gaudium nr̄m crescat
& p̄ fiat dum ad suae uolun
tatis subiectionem. ad manda
torum quoq. suorum impleti
onem tendit & in eius dilectio

ne. inherere semper omnino con
tendit. Si ergo omnipotens in
giter & sup̄ pliciter. misericordia
depraeceamur ut nob̄ fidem rectā
& intellectum sibi placitum. car
tatemq. perfectam. ad exerce
nda bona opera concedat. Qd̄ ip̄i
praestare dignetur. qui cum patre
& spū scō uiuit & regnat d̄s per
om̄a secula seculorum. Amen.

INCIPIUNT. QUESTIONES
OROSII. ET RESPONSIONES
SC̄I. AOUS TINI. EP̄I.

LECT. SC̄I. EUGENII. SC̄I. IOH.

In illo t̄p̄. Dixit ih̄s discipulis suis. hoc c̄p̄.
tū meū ut diligatis inuicem. sicut dileximus
et cetera.

Cum cuncta sacra eloquia domini. spū
nasunt p̄ceptis. quid est quod de dilectione
quasi de singulari mandato dñs dicit.
hoc c̄p̄. tū meū ut diligatis inuicem. & uel
ga omne mandatum. de sola dilectione. & ex
om̄ia unū p̄ceptū sumit. Quia qd̄ p̄cipit. in so
la caritate solidat. ut enim multi arboris rami
& ex una radice p̄deunt. sic multae uirtutes ex
una caritate generantur. Nec habet aliquid
uirtutis ramos boni operis. si non manet
in radice caritatis. p̄cepta ergo domini. &
multa sunt. & unū. Multa diuersa sunt op̄
ra. unū in radice dilectionis. quod cū
ita dilectio sit tenenda. ip̄i in sinu. & qm̄
plurimae scripturae suae sententias. & amicos
iubet diligere. & inimicos diligere p̄cipit. Illi
enī uirtutes sunt. & habet. & cetera.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

fol. 1 ~~re~~ ✓

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

esse sciri nitas. Tenuo cuius exau dinos. Tu dñe ihu xpe
uator nr & scñ nomen tuum petamus ad patrem & spñ scñ
uterus eius. & ancillas tuas quim firmi taces abuerunt.
aut libidine corporum. Id sunt septua ginta & duas pas
siones ab omni incur sū de nouo num nubes semundare. et
omñe infirmitatem. quā ingesit aut in animā aut in
corpore. erum medi cinā tuā iubeas sanare. Tu dñe di
xisti non est opus sanus medicus. set egrotis. & digna
tus es dicere non ueni uocare iustos set peccatores. Tu
dñs uerus. & tu solus bonus cū patre & spū scō medi
ator dei & omnium et pro piciatio peccatis nr̄s ihu xpe
filius aut secundum carnem in fine seculorū fili dei uiuui
omnipotens ab omni potente gentis ante scti semper es factor
pri mi scti cū spū scō. mit te om̄s scōs angēlos adq; arcange
los mite scñ archangelum gabriel scñ michaēl scñ rafa
el ut adsint & defendant & uas tuetunt tur omnem
quem plas masti tu a nimum tuam dedisti & sanguinem
uum pro ip̄sum fundere dignatus fuisti. protegant illū
inlaminent uigilantem dormientem ab omni infestatione
an gro & cancro ci. l. t. ar. odant qui etiam adq; securū
et nullam deinceps in eū uerū mib; pōde statem non abeat.
nec iniquam nec ingredi p̄sumat. nec o die noure m̄a

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

erum a. r. a. s. l. a. u. c. o. s. o. c. u. l. o. s. h. i. c. d. e. m. i. g. r. a. b. i. t. G. a. l. l. a.
 l. e. g. e. n. t. i. s. h. i. c. t. r. i. t. a. m. c. o. m. a. q. u. i. u. t. e. r. i. t. l. e.
 p. o. r. t. f. e. l. & i. n. n. o. d. e. t. i. m. e. l. l. i. c. o. m. m. i. r. a. m. g. l. a. u. c. o. s. o. c. u. l. o.
 u. o. c. e. a. i. n. n. a. t. u. r. a. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 r. i. n. n. o. q. u. a. n. d. o. u. i. d. e. r. i. t. e. i. n. n. o. t. a. n. c. e. r. o. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 f. a. c. e. r. e. t. i. b. o. r. a. t. i. o. n. e. m. u. o. l. u. b. i. d. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 p. r. o. p. t. i. o. n. e. m. c. o. r. p. o. r. i. s. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. p. a. r. g. a. n. t. u. r.
 m. e. n. s. t. r. u. o. n. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 I. n. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 l. u. s. t. r. u. c. a. f. a. r. i. n. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 & p. o. n. a. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 a. n. e. o. r. a. t. i. o. n. e. s. P. e. r. i. n. n. o. t. a. n. c. e. a. p. o. s. t. o. l. o. r. u. m. & p. r. o. p. t. i. o. n. e. m.
 m. a. r. t. i. r. u. m. u. r. g. i. n. u. m. & c. o. r. f. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 n. i. s. m. a. r. i. e. & s. c. e. i. o. a. n. n. i. s. h. a. p. t. i. s. u. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 t. a. n. t. r. a. s. i. e. l. e. g. i. t. i. m. p. r. e. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 m. e. n. d. n. i. s. a. l. u. s. e. r. i. t. & p. r. o. p. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 n. o. m. i. n. e. m. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 n. o. s. t. i. s. t. e. n. t. e. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 n. i. s. d. a. b. i. t. b. o. n. a. p. e. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 d. e. & d. e. t. e. r. m. i. n. i. s. i. n. c. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.
 d. i. u. s. t. e. d. m. o. n. i. p. o. t. e. n. t. e. & c. o. m. m. u. n. i. t. a. t. i. o. n. e. m. f. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. i. o. n. e. m.

BIBLIOTHÈQUE
 de la Ville de Luxembourg.

fol. 1^r

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

imposita omni b; locis dolenti b; seu tumorebus mirum
dabit effectum. Simū bubulū liquidū inli et quotiens sic
cauerit. Iterum reinlini. optime sanabitur. quamuis tur-
gidum si perdis. Limas de aqua cū oleo subac t et inpositū
murep d ē; Caprinur simur decoc t cum aceto et melis
modicum. murescēt omulcera sanat. Lingua bubula in ace-
de quo quis tūdis et inponis et do lo rem et tumo rem dis-
cutit. **DE LVXU**. Porci num simum seu vituli num
inpositum sanat. Caprinum simū cū melle conmix tū de-
fac. lūqūt olio tro pie herbe solut contusa et inposita effi-
citer sanant. Tumore de luxū bulbu itriti inpositi et
tumore sine mora discutent & luxū sana bunt.

ET PER QUINQUE AR. hys. iiii. PRIMU.
11. Artemisia. iii. visco de arboribus. iiii. camphidre
& faciat pul uerem. Cum aqua calida debet bibere. nonaui
et tunc fiat raso capite. Cuc tauras nouem. tres in capite
In uerticem per trauerso. duas in artros. duas in pecto. una
in sonella. duas in brachias. duas in tibias. non plus faciat
fructare. nisi centum & unum diem. Asti na ad se aut
ad homia fric tura ad in gūla. Venica. Barbo. Ad uis-
na. Ad pur cicia. ^{for dū} Yaca. Ceruo. Ad erba quid dicitur ane
& a femina. centum & unum diem. Degut a mani ap

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

imposita omni b; locis dolenti b; seu tumenibus mirum
dabit effectum. Si mū bubululum liquidū inli et quotiens sic
cauerit. Iterum reinli. optime sanabitur. quamuis tur-
gidum si pe dis. Limas de aqua cū oleo subac t et inpositū
murepd ē; Caprinus simus decoct t cum acet et melis
mo dicant. muresac oculcera sanat. Lingua bubulina ce-
dequo quis tuncis et inponis et do lo rem et tumor em dis-
cutit. **DE LXXVIII.** Porci num simum seu uittuli num
inpositum sanat. Caprinum simū cū melle conmixtū idē
fac. lūpit olio tro pie herbe solut contusa et inposita effi-
citer sanant. Tumorē de luxū bulbu itriti inpositi et
tumor em sine mora discutent & luxū sana bunt.

ET PER QUINT AR. lxxviii. Prima.
11. Artemisia. iii. uisco de arboribus. iiii. camandrea
& faciat puluerem. Cum aqua calida debet bibere. non auri
et tunc fiat raso capite. Cuc tauras nouem. tres in capite
In uerticem per trauerso. duas in artros. duas in pecto. una
in fronte. duas in brachias. duas in tibias. non plus faciat
fructare. nisi centum & unum diem. Asti na ad se au-
de ab omia fric tura ad in gila. **Tenica.** Barbe. Adanser-
na. Adpurcicia. ^{ionida} Yaca. Ceruo. Ad erba quid dicitur ane-
& a femina. centum & unum diem. **De gutta maniapo**

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

4 Bel., 23 x 16,8 cm - X

f. 1re ill. en grande partie

L'exempt BN

fragm. 9

Beccaria 2 vols!

~~dur. 1. fête nationale 1888~~

N. van Serveke, Catalogue descriptif des mss.
de la Bbl. de Luxembourg (1894) S. 504 f.

~~ut vult a v~~ ~~prece~~ ~~le qv~~
~~vitr vult~~ ~~sihe~~ ~~lege loqv~~

GRAMMATICUS.

JULIANO CONSULI
 RI C I O

Omne studiorum genus sapi-
 entiarum fontibus derivatum. La-
 nomnibus illorum vestigia libe-
 aduq. h. a. l. i. t.

quae emendatae ab illis sunt scrip-
 grecor

torum deceptorum imitari. In
 grece h. a. l. i. t. illos latine

arguitur peccasse. Cuius
 aduq. h. a. l. i. t. ex quo se

coepit. Cum genus floruisse
 in cor

anteur etiam dissimorum
 in cor

olloni. Periculosos quae fieri
 herodiani et apollonii

tur eos omnia fere uicia quae
 inuolant

artus grammaticae expurgat.

De nris & pulvis uno eodem q; ma do cara et diligencia
 est adhiben da. si con firm gendo pri us capitis reu matismū
 et postea suram em plas trum diacite on. aut bar bara in po
 non dum. et deco cleis hoc similem adiuto ri um est. Codeas
 minutar albas accipies numero. cc. his trier ad mite si.
 mur ra = 1. Tus mar culum id est libano ÷. et pro cata plas
 mate raso capiti inponis diebus. Viii. Con mias per ma
 suris. nam b; uero sic mede beris. Sicum nepite herbe
 quam gre ci calamiten uo cant. frequenter infundie auteus
 sic ce pul uerem tenuissi mem. per can nu lam ^{sup} flato aut
 botra ti de haer bæe succum melle com mix tum et sucus
 ro ra rum coctus us q; ad melle si piñ que thym. na prodest.
 Si ci reor illirice pul uis cum melle com mix tus. Sic gable i
 et mur repul uerem ex æ quo mix tum cum melle facit.
 Pul positaq; eminentes eris. flor et si mo piclo ex quo con
 buris et ex eo pul uere loca faciabis. et cornu ceruini combusti
 pul uis cum sandarica as per gen dus est. Et as tine ad se
 ad lactuce. & ad zucha. Ab omi caput pingue di ne omi tem
 ore se as tine ad **ADTISSE 60. Et ad sclauo no**

Qui per enema inuti untur trodicum fdo sti manum teris
 & cu sucu ori di e in co de coc ta fuerit sili qua greca. & ex.

fol. 4^r

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés

De nris & pulvis uno eodem q; ma do cura et diligencia
 est adhibenda. si confirmando prius capitis reumatismū
 et postea suram emplastrum ducere on. aut barbara inpo
 nendum. et decoctis hoc similem adiutorium est. Codeas
 minutar albar accipies numero. cc. his trier. ad murem.
 murra + 1. Tus marculum idest libano. et pro cataplas
 mate raso capiti inponis diebus. viii. Continuis per ma
 suris. nari b; uero sic mede beris. Sucum nepite herbe
 quam gre ci calamitenno cant. frequenter infundie aut eius
 sicce pul uerem tenuissi mem. per can nu lam ^{sus} ~~ex~~ ^{flatus} aut
 botra ti de haer bae sucum melle com mix tum et sucus
 rosa rum coctus ut q; ad melle si pin que thym. ita prodest.
 Si ci reor illi rice pul uis cum melle com mix tus. Sic galle
 et mur repul uerem exae quo mix tum cum melle facit.
 Pul positaq; eminentes eris. flor et si mo pido ex quo con
 buris et ex eo pul uere loca faciabis. et cornu ceruini combustu
 pul uis cum sandarica asper gendus est. Et as tine ad se
 ad lactuce. & ad zucha. Ab omi caput pingue di ne omitem
 re se as tine ad **AD RISSE GO. ET AD SCLAUAD NO**
 Qui per enema initi untur trodicum fado stimanum ceris
 & cu sucu oridi e inco de coc ta fuerit sili qua greca. & ex.

Bibliothèque nationale
Luxembourg
Service iconographique

Tous les droits de
reproduction réservés